T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

Sayı :30824082-610/ 17085405
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

21 Ekim 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat: Şube Müdürü-Haydar DEMİRER Tel: 410 14 57
Faks:418 74 63 e-posta: haydar.demirer@csb.gov.tr elektronik ağ: www.csb.gov.tr

7/45546
6K175

MUĞLA MİLLETVEKİLİ
SAYIN PROF. DR. METİN ERGUN'UN
TBMM 7/45546 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Muğla ilimizin Bodrum ilçesi Göl Mahallesi, 124 ada 2 parsel, 125 ada 2 parsel, 131 ada 1 parsel ve 133 ada 1 parsel mevkiinde özel bir şirket tarafından yapılması planlanan 108 odalı (216 yatak kapasiteli) Turizm Konaklama Tesisi projesi için Muğla Valiliği/İl Müdürlüğü tarafından 11 Mayıs 2026 tarih ve 33542905 220-02 E-202648 sayılı karar ile "ÇED Olumlu (Kapsam Ek-2)" kararı verilmiştir. Proje alanının yaklaşık 62.976 m^2 olduğu, toplam yatırım bedelinin yaklaşık 961 milyon TL olduğu belirtilmektedir.

Bu karar, kamuoyunda ve yerel halk arasında büyük tepki çekmiş ve ciddi endişelere neden olmuştur. Zira proje bölgesi; orman, tarım arazisi, doğal sit, kültür ve turizm koruma/gelişim bölgesi ve önemli doğa alanı statülerinde yer almaktadır. Bodrum'un hassas ekosistemi, su kaynakları, biyoçeşitlilik ve kıyı dinamikleri açısından riskler içermektedir. Bu bilgiler doğrulusunda aşağıdaki soruların cevaplanması önem arz etmektedir.

1) Proje alanının orman, tarım, doğal sit ve önemli doğa alanı statüleri dikkate alınarak, ÇED sürecinde kümülatif etki değerlendirmesi yapılmış mıdır? Yapıldıysa, bu değerlendirmenin sonuçları nelerdir? Yapılmadıysa, gerekçesi nedir?
2) Proje tanıtım dosyasında (PTD) belirtilen çevresel önlemler (su tüketimi, atık su yönetimi, katı atık, hava kalitesi, gürültü, biyoçeşitlilik korunması vb.) bilimsel olarak yeterli bulunmuş mudur? Bağımsız uzman görüşleri alınmış mıdır?
3) Alanın tarım arazisi niteliği göz önünde bulundurulduğunda, tarım topraklarının kalıcı olarak kaybedilmesi riski değerlendirilmiş midir? Gıda güvenliği ve yerel tarım açısından herhangi bir analiz yapılmış mıdır?
4) Doğal sit alanı statüsünde bir bölgede turizm tesisi yapılmasına izin verilmesi, 2872 sayılı Çevre Kanunu, 3621 sayılı Kıyı Kanunu, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve ilgili yönetmeliklerle uyumlu mudur? Sit sınırları içinde yapılaşmaya izin veren bir plan değişikliği veya Cumhurbaşkanı kararı var mıdır?
5) Proje için Orman Bakanlığı'ndan (ya da ilgili kurumdan) orman tahsisi veya izin alınmış mıdır? Orman alanının turizm amaçlı kullanımına dair herhangi bir orman kadastro veya 2B işlemi yapılmış mıdır?
6) Karar tarihi itibarıyla (Mayıs 2026) proje alanında fiili herhangi bir inşaat veya arazi hazırlığı faaliyeti tespit edilmiş midir? Tespit edilmişse, bu faaliyetler ÇED kararı öncesi yapıldığı için yasal işlem yapılmış mıdır?
7) Proje kapsamında kamu yararı kararı var mıdır? Kamu yararı kararı alınmışsa, bu kararın dayanağı nedir ve hangi kurumlar tarafından verilmiştir?
8) Yerel halk, sivil toplum kuruluşları ve muhtarlıklardan gelen itirazlar ÇED sürecinde dikkate alınmış mıdır? Kaç itiraz başvurusu yapılmış ve bunlara ne yanıt verilmiştir?
9) ÇED Olumlu kararının 5 yıllık geçerlilik süresi içinde yatırıma başlanmazsa kararın geçersiz sayılacağı dikkate alındığında, Bakanlığınız projenin izleme ve denetimini nasıl yapacaktır? Denetim mekanizması ve cezai yaptırımlar net midir?
10) Bodrum'un genel turizm altyapısı (su, elektrik, atık su, ulaşım) bu ve benzeri yeni kapasiteleri karşılayabilecek durumda mıdır? Kümülatif altyapı yükü analizi yapılmış mıdır?

CEVAP

ÇED Yönetmeliği Ek-2 kapsamındaki Turizm Konaklama Tesisi projesi için yönetmelik Ek-4'te yer alan formata göre proje tanıtım dosyası hazırlanarak e-ÇED Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim

Sistemi ile başvuru yapılmış ve 10.03.2026 tarihinde ÇED süreci başlatılmış ve süreç sonunda ÇED Olumlu Kararı verilmiştir.

Bu sistem başvuru sahibi ve ilgili idarelerin kullanımına açık olmakla birlikte, kamuoyunun süreç hakkında bilgi edinmesini sağlamak amacıyla e-ÇED Duyurular Sistemi üzerinden proje bilgileri ve süreç aşamaları yayımlanmaktadır.

Projeye ilişkin duyuru 10.03.2026 tarihinde kamuoyuna ilan edilmiş olup, ÇED dosyasında yer alan bilgilere göre ilan süresi içerisinde herhangi bir itiraz, görüş veya öneri tarafımıza iletilmemiştir. Bu nedenle, ÇED değerlendirme süreci resmi kayıtlara göre herhangi bir itiraz bulunmaksızın yürütülmüştür.

ÇED Yönetmeliğinin 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında; "*"ÇED Olumlu" kararı verilen proje için 5 yıl içinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması durumunda "ÇED Olumlu" kararı geçersiz sayılır. Bu şekilde geçersiz sayılan kararlar Bakanlık ve il müdürlüğü tarafından internet sayfasında ilan edilir.*" hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ÇED Yönetmeliği uyarınca, "ÇED Olumlu" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça projelere ilişkin hiçbir onay, izin, teşvik, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi düzenlenemez, yatırıma başlanamaz ve proje ihale edilemez.

Bu kapsamda, proje için mimari proje onayı, yapı ruhsatı, inşaat faaliyetlerinin başlatılması, yapı kullanma izin belgesi, turizm işletme belgesi ve diğer ilgili izinlerin alınabilmesi için geçerli bir ÇED Olumlu veya ÇED Gerekli Değildir kararının bulunması ve ÇED Yönetmeliğinde öngörülen süre içerisinde yatırıma başlanması zorunludur.

Projenin 5 yıllık süre içerisinde mücbir bir sebep bulunmaksızın başlatılmaması halinde ÇED Olumlu kararı kendiliğinden geçersiz hale gelmekte, bu durum Bakanlık ile ilgili İl Müdürlüğünün internet sayfasında ilan edilmekte ve geçersiz hale gelen ÇED kararına dayanılarak proje kapsamında herhangi bir izin, ruhsat veya onay işlemi tesis edilememektedir. Bu durumda yatırımın gerçekleştirilebilmesi için yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde çevresel etki değerlendirme sürecinin yeniden yürütülmesi gerekmektedir.

Projenin izlenmesi ve denetlenmesi ise İl Müdürlüğümüz tarafından, ÇED Yönetmeliği ve 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında yürütülmektedir.

ÇED kararında belirtilen yükümlülüklere veya çevre mevzuatına aykırı uygulamaların tespiti halinde, 2872 sayılı Çevre Kanununda öngörülen idari yaptırımlar uygulanmakta; aykırılığın niteliğine göre faaliyetin durdurulması, idari para cezası uygulanması ve gerekli görülmesi halinde ilgili kurumlara bildirim yapılması gibi işlemler tesis edilmektedir.

Proje kapsamında kümülatif etki değerlendirmesi yapılmıştır. Bu kapsamda inşaat ve işletme aşamalarında ortaya çıkabilecek hava kalitesi, gürültü, trafik, atık yönetimi, su tüketimi, deniz ve kıyı ekosistemi ile sosyo-ekonomik etkiler birlikte ele alınmıştır.

Değerlendirmede, proje kaynaklı ek yükün mevcut bölgesel altyapı kapasitesi üzerindeki etkisi dikkate alınmış; ilgili kurum görüşleri ve planlanan altyapı bağlantıları çerçevesinde, etkilerin yönetilebilir düzeyde kalacağı öngörülmüştür.

İlgili mevzuatta öngörülen çevresel önlemlerin uygulanması, altyapı bağlantılarının ilgili kurum onayları doğrultusunda sağlanması ve çevresel yönetim planlarının etkin şekilde yürütülmesi koşuluyla, projenin bölgesel altyapı üzerinde yaratacağı kümülatif etkinin kabul edilebilir sınırlar içinde kalacağı değerlendirilmiştir. Projeye ilişkin ayrıntılı teknik analizler Proje Tanıtım Dosyası içerisinde sunulmuştur.

Proje Tanıtım Dosyası, bünyesinde 5 çevre mühendisi, 2 biyolog ve 1 jeoloji mühendisi bulunan, Çevresel Etki Değerlendirmesi Yeterlik Belgesine sahip yetkili bir danışmanlık firması tarafından hazırlanmıştır. ÇED değerlendirme sürecinde ayrıca bağımsız bir uzman görüşü alınmamış; ancak değerlendirme süreci kapsamında Müdürlüğümüz tarafından İmar ve Planlama Şube Müdürlüğü, Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü ile Bodrum Belediye Başkanlığının görüşleri talep edilmiştir. İlgili kurum ve kuruluşlardan iletilen görüşler ile Proje Tanıtım Dosyasında sunulan bilgi ve belgelerin birlikte değerlendirilmesi sonucunda dosyanın yeterli bulunduğu kanaatine varılmış ve ÇED değerlendirme süreci tamamlanarak karar aşamasına geçilmiştir.

Sonuç olarak, proje; 2872 sayılı Çevre Kanunu, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 3621 sayılı Kıyı Kanunu, yürürlükte bulunan koruma amaçlı imar planı, Muğla Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu kararları ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirilmiş olup, Proje Tanıtım Dosyası'na (PTD) göre izin ve uygulama süreçlerinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri doğrultusunda hareket edilecek, doğal sit değerleri, kıyının doğal yapısı, kamu kullanım hakkı ile deniz ve kıyı ekosisteminin korunmasına yönelik tüm yükümlülükler yerine getirilecektir.